

*Sygn. akt VIII GC 1172/19*

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Dnia 3 marca 2020 r.**

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Marcin Królikowski

Protokolant: stażysta Grażyna Szczepańska

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2020 r.

w B. na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko K. C. i R. C.

o zapłatę

oddala powództwo.

## UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w W. wniósł w dniu 3 sierpnia 2017 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozew przeciwko K. C. i R. C. o zapłatę kwoty 57.701,92 złotych, na którą składały się kwoty:

-50.000,00 zł tytułem należności głównej (niespłaconego kapitału) wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 18 lipca do dnia zapłaty;

-2.712,89 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 9,66% od dnia 30 kwietnia 2016 r. do dnia 31 stycznia 2017 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

-3.989,03 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 14,00% od dnia 31 stycznia 2017 r. do dnia 17 lipca 2017 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

-1.000,00 zł tytułem opłat i prowizji;

oraz o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 30 września 2008 r. zawarł ze stroną pozwaną umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr (...). Na zabezpieczenie ww. umowy zostały zawarte umowy z tytułu poręczenia cywilnoprawnego przez K. C., podpisane 25 września 2009 r. i 29 września 2010 r. W dniu 30 kwietnia 2016 r. strona pozwana dopuściła się pierwszej zaległości w spłacie rat wynikających z powyższej umowy kredytu. W związku z brakiem zapłaty zaległych rat powód pismami z dnia 7 listopada 2016 r. wypowiedział przedmiotową umowę stawiając całą należność w stan wymagalności.

Nakazem zapłaty wydanym 28 września 2017 r. w postępowaniu upominawczym przez Referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydziale Cywilnym (sygn. VI Nc-e 1488704/17) orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu i rozstrzygnięto o kosztach postępowania.

Pozwani wnieśli od powyższego orzeczenia sprzeciw, zaskarżając je w całości. W uzasadnieniu podali, iż mają zastrzeżenia do dowodów przedstawionych przez powoda.

Postanowieniem z dnia 30 października 2017 r. wydanym przez Referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydziale Cywilnym sprawę przekazano do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu.

W odpowiedzi na sprzeciw, pismem z dnia 25 maja 2018 r. powód podtrzymał swoje dotychczasowe twierdzenia i wnioski w sprawie.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie o sygn. akt I C 1444/18 Sąd Rejonowy w Inowrocławiu stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do tut. Sądu.

Pismem z dnia 1 lipca 2019 r. pozwani podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia.

Pismem z dnia 23 sierpnia 2019 r. powód podtrzymał swoje stanowisko w sprawie, a nadto ustosunkował się do zarzutu pozwanego wskazując, iż jest on całkowicie bezzasadny.

### **Sąd ustalił, co następuje:**

W dniu 30 września 2008 r. pomiędzy powodem, a pozwanym R. C. została zawarta umowa kredytu w rachunku bieżącym nr (...). Na podstawie §1 umowy pozwanemu R. C. został udzielony kredyt w wysokości 50.000,00 zł. Integralną częścią umowy był stosowany przez powoda wzorzec umowny – Ogólne Warunki Umów w zakresie kredytowania działalności gospodarczej w (...) S.A.. Zgodnie z §13 ust. 1 pkt a OWU (...) był uprawniony do wypowiedzenia umowy z ważnych powodów, w szczególności jeżeli klient nieterminowo regulował zobowiązania z tytułu spłaty rat kapitału, oprocentowania lub innych należności umownych

**Dowód:** umowa o kredyt w rachunku bieżącym – k.27 akt

W dniu 29 września 2009 r. strony zawarły do umowy kredytu aneks nr (...) z dnia 25 września 2009 r. Aneks ten przedłużono umowę do dnia 29 września 2010 r. oraz ustanowiono jako zabezpieczenie kredytu poręczenie cywilne udzielone przez pozwaną K. C..

**Dowód:** aneks nr (...) – k.31 akt, umowa poręczenia – k. 35 akt

W dniu 8 października 2010 r. strony, tj. powód i pozwany R. C. zawarły do umowy kredytu w rachunku bieżącym nr (...) aneks nr (...) z dnia 29 września 2010 r. , zgodnie z którym umowę zawarto bezterminowo. W tym samym dniu pomiędzy powodem, a pozwaną K. C. została zawarta umowa poręczenia poprzez którą K. C. zobowiązała się do wykonania na rzecz banku zobowiązań wynikających z umowy nr (...), na wypadek gdyby kredytobiorca swego zobowiązania nie wykonał.

**Dowód:** aneks nr (...) – 40 akt, umowa poręczenia – k.44 akt

W związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu powód pismem z dnia 7 listopada 2016 r. wypowiedział R. C. umowę kredytu, informując go iż zobowiązanie z umowy kredytu stanie się wymagalne po upływie okresu wypowiedzenia. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni od dnia doręczenia pisma. Pismem z tego samego dnia powód zawiadomił poręczyciela – K. C. o ww. wypowiedzeniu umowy. Wyżej wskazane pisma zostały doręczone pozwanym w dniu 21 listopada 2016 r.

**Dowód:** wypowiedzenie umowy – k.49, zawiadomienie – k.49v akt, potwierdzenie odbioru – k. 51 i 51v akt, zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy – k.53 i 53v akt, potwierdzenie odbioru – k. 55 i 55v akt

### **Sąd zważył, co następuje:**

Opisany powyżej stan faktyczny sprawy był częściowo bezsporny, albowiem pozwani nie kwestionowali samego faktu zawarcia z powodem Umowy o kredyt na działalność gospodarczą nr (...), ani faktu zaprzestania spłacania rat kredytu. Pozwani podnieśli jedynie zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd zważył, że do stosunku prawnego, na gruncie którego powstał rozpoznawany w niniejszej sprawie spór zastosowanie mają przepisy dotyczące umowy kredytu, umowy poręczenia oraz postanowienia łączącej strony umowy. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1988), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Natomiast stosownie do §13 ust. 1 pkt a OWU (...) był uprawniony do wypowiedzenia umowy z ważnych powodów, w szczególności jeżeli klient nieterminowo regulował zobowiązania z tytułu spłaty rat kapitału, oprocentowania lub innych należności umownych.

Natomiast do zobowiązania poręczyciela – pozwanej K. C. - miały w niniejszej sprawie zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego o umowie poręczenia. Zgodnie z art. 876 § 1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Co istotne w przedmiotowej sprawie art. 879 § 1 k.c. stanowi, że o zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika, a zgodnie z art. 881 k.c. w braku odmiennego zastrzeżenia poręczyciel jest odpowiedzialny jak współdłużnik solidarny.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że zaktualizowały się w jej toku przesłanki uprawniające powoda do wypowiedzenia umowy, a w konsekwencji do postawienia zobowiązania z niej wynikającego w stan natychmiastowej wymagalności i żądania zapłaty niespłaconej części zadłużenia zarówno od dłużnika głównego jak i poręczyciela.

Sąd zważył, iż zgodnie z art. 75c ust. 1 i 2 ustawy prawo bankowe. Zgodnie z tymi przepisem jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. Nie ulega wątpliwości, że przytoczone przepisy znajdowały zastosowanie do łączącej strony umowy kredytu. W wezwaniu tym bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Powyższa regulacja została wprowadzona ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych ustaw (Dz.U. z dnia 12 listopada 2015 r. poz. 1854). Z artykułu 12 tej ustawy wynika natomiast, że „banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosują swoją działalność do wymagań określonych w art. 75c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą”, co nastąpiło w dniu 27 listopada 2015 r.

Powyższe oznacza, iż w dacie wypowiedzenia umowy kredytu tj. 7 listopada 2016 r. powód był zobowiązany do uprzedniego wdrożenia procedury wynikającej z przepisu art. 75c Prawa bankowego. A zatem, w pierwszej kolejności powód winien doręczyć kredytobiorcy wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2, następnie odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank może złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy kredytowej.

W ocenie Sądu w przypadku gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy jest nieważna ( art. 58 § 1 k.c.). Wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym banku prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego bez dochowania wymaganych warunków może prowadzić do uznania tej czynności za bezskuteczną. Dokonanie takiego wymówienia nie może być czynnością, nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy, nawet jeśli istnieją podstawy do podjęcia go zgodnie z treścią umowy. Jest ono bardzo dotkliwe dla kredytobiorcy dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu

środków mniej dotkliwych, odpowiednich wezwań (por. wyrok SN z dnia 24.09.2015 r. V CSK 698/14, wyrok SA w Warszawie z dnia 28 sierpnia 2019 r., I ACa 466/18 ).

Podkreślić należy, iż przepis art. 75c prawa bankowego ma charakter semidyspozytywny, co oznacza, że może być zmieniony w umowie kredytu albo osobnym porozumieniu jedynie na korzyść kredytobiorcy (np. przez wydłużenie terminu na złożenie wniosku w sprawie restrukturyzacji kredytu). (vide T. Czech w publikacji: Obowiązki banku w razie opóźnienia kredytobiorcy ze spłatą kredytu, opublikowano: (...) oraz Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 14.01.2019 r., V ACa 93/18).

W przedmiotowej sprawie, wypowiedzenie umowy przez powoda nastąpiło już po wejściu w życie art. 75c ustawy prawo bankowe, a zatem, powód nie mógł swobodnie wypowiedzieć umowy kredytu, bez zachowania procedury opisanej w art. 75c ustawy prawo bankowe. Wypowiedzenie umowy przez bank wymaga podjęcia dwóch odrębnych czynności, najpierw sporządzenia wezwania do zapłaty zaległej płatności pod rygorem wypowiedzenia umowy, a następnie, gdyby wezwanie to nie przyniesie skutku, sporządzenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Powyższe oznacza, iż bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie ze spłatą kredytu, jeśli nie wdrożył uprzednio tzw. działań upominawczych. Dokonanie wypowiedzenia umowy kredytowej nie może być bowiem czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy nawet jeśli istnieją podstawy do podjęcia takiego działania zgodnie z treścią umowy. Jest to najbardziej dotkliwa sankcja dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 8 sierpnia 2019 r. I ACa 160/19). W konsekwencji, wypowiedzenie kredytu przez powoda było bezskuteczne.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego przez pozwanych zarzutu przedawnienia, należy stwierdzić, iż był on całkowicie niezasadny. Zgodnie z art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Natomiast stosownie do § 2 in principio tego przepisu po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia.

Ponieważ wypowiedzenie umowy kredytu było bezskuteczne, więc pozwani nie mogli skutecznie podnieść zarzutu przedawnienia roszczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił powództwo.